

и не шява. Нъ кога-то зели да ся вглядвать и да ся призирать по-добрѣ въ небе-то мнозина разбрали, че ся были лъгали, и то по това, че земя-та ни е твърдѣ малка наспротивъ небе-то, па и чловѣкъ стои на едно малко мѣстце на нейъ та не може лесно да разгляда и да проумѣе истинѣ-тѣ.

Кому-то ся е случвало да ся качи на корабъ за да пътува по водѣ, той твърдѣ добрѣ знае, че ако опре очи въ брѣгове-ты, то нему ще ся стори, какъ корабъ-тъ стои на едно мѣсто, а брѣгове-ти ся мѣстятъ и врьвятъ. Така сѣщо быва и съ земѣ-тѣ, съ слънце-то и съ звѣзды-ты. На земѣ-тѣ ние смы като на корабъ, гледамы небе-то и намъ ся чини, че слънце-то и звѣзды-ты врьвятъ та изгрѣватъ и захождатъ. Че земя-та ся врьти около себе като на ось и около слънце-то, а не слънце-то около земѣ-тѣ, това за пръвъ пѣтъ откри и доказа краковскый свѣщеникъ, *Никола Коперникъ*, родомъ Полякъ; а учени-ти испослѣ испытали, прѣсмѣтнѣли и намѣрили, че това си е така и сега вече нѣма никой да ся двои за тѣхъ истинѣ.

И така: наше-то слънце стои насрѣдъ на си ся врьти като колело на ось; затова по-послѣ има да прикажемъ. Около слънце-то ся врьтять и обыкалять много валчесты топкы, едны по-надалечъ другы по-наблизу, едны по-бръзо, другы по-бавно. Всичкы тыя топкы сѣ тмны, а бляскать ни ся и лъщять, защото имъ грѣе слънце, а свѣтлина-та отскачя отъ тѣхъ като отъ оглядало. Тыя тмны топкы учены-ты наричатъ *подвижны звѣзды* или *планеты*, защото на истинѣ ся мѣстятъ та обыкалять около слънце-то; а пакъ наспротивъ тѣхъ слънце-то и другы-ты като